

Fiala: Kombinace jádra a OZE je pro Česko jediným bezpečným scénářem

ceskenoviny.cz/zpravy/fiala-kombinace-jadra-a-oze-je-pro-cesko-jediny-bezpecnym-scenarem/2284213

ČTK/Šimánek Vít

Praha - Kombinace jaderné energetiky a obnovitelných zdrojů (OZE) je pro Česko jediným skutečně bezpečným scénářem. Na zahájení Evropského jaderného fóra v budově České národní banky to dnes řekl premiér Petr Fiala (ODS). Odolný energetický systém se ve středoevropských podmínkách nemůže obejít bez stabilního nízkoemisního zdroje, a tím je jádro, míní. Jaderná energie je stabilní, bezpečný a nízkoemisní zdroj elektřiny. Pro zachování jaderných kapacit v EU bude třeba investovat až 450 miliard eur. Jaderná energie je odpověď na energetickou krizi i klimatické cíle, řekl slovenský premiér Eduard Heger.

Fotogalerie

Evropa je podle Fialy v energetické krizi spojené s geopolitickým tlakem, jaký desítky let nezažila. Přímým viníkem je Rusko, nepřímo si za to ale region může i tím, že podcenil svoji energetickou bezpečnost, uvedl premiér. Kritický nedostatek energií na kontinentu by podle něj ohrozil bezpečnost, nezávislost, prosperitu, hospodářský růst i plány na přechod k udržitelnější a čistší ekonomice.

Při hledání řešení Evropa nesmí slevit ze svých principů, situace ale vyžaduje významné přehodnocení energetické politiky, míní Fiala. V první řadě považuje za důležité lépe promyslet základní otázky své energetické bezpečnosti. "Ani Evropská unie, ani žádný evropský stát si nemůže dovolit, aby byl do budoucna závislý na jakékoli třetí straně. Naším hlavním cílem se musí stát evropská energetická suverenita," řekl. Zároveň je podle předsedy vlády nutné zajistit, aby zdroje energie byly co nejčistší.

Spotřeba elektřiny přitom bude v současnosti stoupat, používá se stále více na vytápění, rozvíjí se elektromobilita, bude potřebná pro výrobu vodíku. "Už nyní stojíme před rozhodnutím, jak vysoce náročnou průmyslovou výrobu a jaká průmyslová odvětví bude strategické udržet v Evropě, protože svět zůstává nestabilní, globální řetězce se mohou snadno přetrhat, jak jsme se přesvědčili v uplynulých dvou letech," poznamenal Fiala.

Obnovitelné zdroje podle něj mohou do budoucna pokrývat stále více nároků, zatím ale nejsou natolik stabilní, aby v zemích, jako je Česko, pokryly veškeré nároky. Předpoklady pro solární, větrnou, vodní nebo třeba geotermální energii nejsou v ČR zdaleka tak ideální, jako v některých jiných zemích, míní premiér. Proto považuje za zásadní kombinaci obnovitelných zdrojů a jádra.

Vláda podle Fialy podniká důležité kroky v zájmu české energetické bezpečnosti a dlouhodobé energetické stability. "Diverzifikujeme zdroje, nakupujeme rezervy, zjednodušujeme stavbu nových energetických projektů," vyjmenoval. V oblasti jaderné energetiky považuje za nejdůležitější spuštění tendru na rozšíření dukovanské elektrárny, ale také podporu vývoje malých modulárních sériově vyráběných reaktorů.

Ty mají podle Fialy potenciál zajistit stabilní a čistou energii, mohou být základem renesance celé jaderné energetiky. "Mají šanci překonat nevýhody velkých elektráren, které se staví na míru v každé lokalitě, což je i mimořádně nákladné," konstatoval. Technologie se vyvíjí rychle, k praktickému přínosu ale vede kus práce, míní.

V současnosti podle Fialy není jiná možnost, než malé reaktory stavět v místech, kde už stojí velké elektrárny, čímž se jejich největší výhody stírají. Je nutné, aby malé reaktory fungovaly podle společné legislativy, což vyžaduje harmonizaci mezinárodních standardů, bezpečnostních hodnocení, povolovacích procesů, hodnocení dopadů na životní prostředí a dalších legislativních opatření, řekl. Česko počítá se spuštěním prvního takového reaktoru na začátku 30. let.

Podle Fialy je potřeba shoda na co nejširší platformě, EU může být jedním z hlavních hlasů. Česko je podle ministerského předsedy připraveno stát se lídrem v jaderné energetice v střeoevropském regionu, neboť má dlouhodobé zkušenosti, kvalifikované odborníky a občané mají k jádru pozitivní vztah.

Pro zachování jaderných kapacit v EU bude třeba investovat až 450 miliard eur

Pro zachování současné kapacity jaderných zdrojů v Evropské unii budou v příštích dekádách potřeba investice 350 až 450 miliard eur (v přepočtu 8,5 až 11 bilionů korun). Na Evropském jaderném fóru v Praze to dnes řekla eurokomisařka pro energetiku Kadri Simsonová. Jaderná energie by podle ní v letech 2030 až 2050 měla pokrývat 15 až 16 procent veškeré výroby elektřiny v EU.

Simsonová zdůraznila potřebu investic, protože bez nich podle ní bude nutné ve 30. letech zavřít většinu nyní provozovaných jaderných elektráren v EU. V té době přitom podle eurokomisařky budou právě jaderné zdroje nejvíc potřeba kvůli zajištění stabilních dodávek elektřiny při postupném přechodu Evropy na obnovitelné zdroje energie.

"Bez investování neuspějeme při snaze zajistit jadernou energetiku připravenou na budoucnost. Dnes je průměrný věk evropské jaderné flotily vyšší než 30 let," upozornila Simsonová.

Podle eurokomisařky několik zemí EU plánuje stavbu nových reaktorů. Tři jaderné bloky jsou ve výstavbě, dalších sedm projektů se připravuje. V nadcházejících desetiletích chce sedm evropských zemí postavit celkem 20 reaktorů. Česká vláda připravuje stavbu nového jaderného bloku v Dukovanech, součástí zakázky je nezávazná opce na rozšíření jaderné elektrárny Temelín.

Podle eurokomisařky je u jaderné energetiky také důležité snížit závislost na Rusku, které se ukázalo jako nespolehlivý partner už u dodávek plynu. Simsonová upozornila, že část nyní provozovaných reaktorů v EU využívá ruské jaderné palivo, některé elektrárny jsou navíc závislé na ruských dodávkách i při údržbě. Také Česko zatím nakupuje jaderné palivo pro své elektrárny od ruské společnosti Tvel, energetická společnost ČEZ ale nově uzavřela kontrakt s americkou společností Westinghouse a francouzskou firmou Framatome na dodávky palivových souborů pro jadernou elektrárnu Temelín.

Heger: Jaderná energie je odpověď na energetickou krizi i klimatické cíle

Jaderná energetika je stabilní, bezpečný a nízkoemisní zdroj elektřiny a její rozvoj je správnou odpovědí na energetickou krizi i na evropské klimatické cíle. Na Evropském jaderném fóru v Praze to dnes řekl slovenský premiér Eduard Heger. Podle něj je třeba rozvíjet nové jaderné zdroje a zajistit co nejdříve provoz těch, které už jsou v provozu.

Heger zdůraznil, že s plněním evropských klimatických cílů a snižováním emisí oxidu uhličitého poroste využívání elektřiny v průmyslu i dopravě. Proto je podle něj třeba mít stabilní zdroje, které budou doplňovat výrobu obnovitelných zdrojů energie. "Jaderná energetika je stabilní. Jaderná energetika je bezpečná. A je nízkoemisní. Takže nám poskytuje základní balík, který potřebujeme, abychom se mohli rozvíjet, abychom mohli zajistit dost energie pro náš průmysl," řekl.

Zkušenosti ze současné energetické krize vyvolané výpadkem dodávek ruského plynu do Evropy podle Hegera zdůraznily význam jaderné energetiky. "Velké objemy elektřiny umíme dodat za stabilní a přijatelné ceny," řekl o jaderných zdrojích. Přínos podle něj mají i v teplárenství, když lze odpadní teplo z jaderných bloků využívat k vytápění měst.

Podle Hegera je třeba podporovat další rozvoj jaderné energetiky, a to nejenom stavbu nových elektráren, ale i rozvoj malých modulárních reaktorů. Podle něj by bylo vhodné zkrátit povolovací procesy, což by rozšíření nových zdrojů usnadnilo. "Zdroje, které máme, musíme co nejdéle udržet v provozu při zabezpečení maximální bezpečnosti," uvedl. Praxe ve světě podle něj ukazuje, že je možné zajistit bezpečný provoz jaderných reaktorů až 80 let.

Heger také zdůraznil potřebu rozvíjet vzdělávání v oblasti jaderné energetiky, aby země, které ji využívají, nepřišly o odborníky.

EU hospodářství energie jaderná

Reklama